

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) รวมทั้งศึกษาข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ และผ้าทอภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การจัดการความรู้ผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูมิปัญญาท้องถิ่นตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า มีวิธีการถ่ายทอดได้หลายทางโดยใช้การสาธิต การปฏิบัติจริง การบอกเล่าเพื่อให้ปฏิบัติตาม โดยการทำให้อุพกร่วมกันการพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน วิธีการเรียนรู้ส่วนใหญ่เกิดจากการลงมือทำการลองผิดลองถูก ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นพลวัตร (Dynamics) จนเกิดการสั่งสมและ พัฒนาความรู้การทอผ้าใหม่
2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงพบว่า กระบวนการผลิตผ้าทอ พบว่า กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอ มี 4 ประการ คือ การพัฒนาบุคคลด้านการเรียนรู้โดยวิธีกระบวนการกลุ่ม การพัฒนาเครื่องมือที่เป็นอุปกรณ์ในการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์และคุณภาพของเส้นไหม และการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีคุณภาพ
3. การเสริมสร้างรายได้ให้กับชุมชนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูมิปัญญาท้องถิ่น พบว่า มีการพัฒนาด้านการตลาดเพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาพื้นบ้านในเชิงพาณิชย์นั้นชุมชนมีจุดแข็งอยู่หลายประการที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับโอกาสทางการตลาดที่มีอยู่ โดยการถ่ายทอดความรู้ให้กับลูกหลาน ซึ่งเป็นวัฒนธรรมพื้นบ้านที่มีการถ่ายทอดมาจากบรรพชนตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ด้วยคุณภาพของผ้าไหม ลวดลายที่มีเอกลักษณ์ แปลกตา ฝีมือที่ปราณีต รวมถึงการเรียนรู้ ความร่วมมือ ความสามารถในการผลิต การจัดการ ทางการตลาด ความเอื้ออาทรที่มีต่อกัน ความยั่งยืนและการรักษาไว้ซึ่งภูมิปัญญาท้องถิ่นด้วย
4. ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่การพัฒนาท้องถิ่น พบว่า มีการจัดอบรมการถ่ายทอดองค์ความรู้ในมิติด้านวัฒนธรรม จัดอบรม 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านนาทุ่งและกลุ่มนักเรียนโรงเรียนหนองไผ่ ตามแนวทางปฏิบัติจากการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ คือ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน พร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ความรู้ และเทคโนโลยี ภายใต้โครงการ “น้อมนำศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาท้องถิ่น” ทำให้เกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอภูมิปัญญาท้องถิ่น 8 ประเภท ได้แก่ ผ้าไหมมัดหมี่ กระเป๋าสตางค์ผ้าทอ กระเป๋าใส่เศษพวย กระเป๋าใส่ดินสอ ผ้าฝ้าย หมอนรองคอรักษาสุขภาพ ที่ใส่พวงกุญแจ ที่รองแก้ว และที่ใส่ดินสอ เป็นต้น

คำสำคัญ: การจัดการความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอ เศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

This research subject is the knowledge management on the woven fabrics product development following His Majesty sufficiency economy principle. The objectives was to study knowledge management on the woven fabrics product development following His Majesty sufficiency economy principle and to develop on the woven fabrics product development following His Majesty sufficiency economy principle. This research is a qualitative research. The tools used include an in-depth interview, as well as the study of data from documents and research related to knowledge management and local wisdom woven cloth. The researcher synthesizes documents and related research. Data were analyzed by content analysis method.

The results of the research found that :

1. The knowledge management on the woven fabrics product development following His Majesty sufficiency economy principle. It was found that there were several methods of transmission through demonstrations, practicality telling to follow by making it look and talk and exchange knowledge together. Most learning methods come through trial and error which is a learning process that is dynamics until the accumulation and develop silk weaving knowledge.

2. Develop on the woven fabrics product development following His Majesty sufficiency economy principle It was found that there were 4 processes of woven fabric product development, namely development of people in learning by group process, development of production tools product, development and quality of silk and the development of quality community product standards.

3. Enhancement of income for the community from local wisdom woven products. It was found that there was a marketing development to promote indigenous wisdom. Commercially, the community had several strengths that can be used in conjunction with the marketing opportunities that exist by passing on knowledge to generation to generation which is indigenous culture that has been transmitted from ancestors from the past to the present with the quality of silk, unique, quirky patterns, delicate hands including learning, cooperation, production capability, marketing management, and mutual generosity, sustainability and preservation of local wisdom as well.

4. Transfer of knowledge to local development. It was found that knowledge transfer training was organized. In the cultural aspect, 2 training groups were organized: Ban Na Thung community enterprise group and Nongphai school student group. According to the guidelines from the application of the Sufficiency Economy

Philosophy, which was balanced and sustainable development, ready to accept changes in every aspect both in terms of economy, society, environment, knowledge and technology under the project "Bring the King's Science to Local Development", resulting in the development of 8 types of local wisdom woven fabrics, namely Mudmee silk. ladies handbag, backpack, cotton wallet health care pillow, key holders, coasters and pencil holders, etc.

Keywords: knowledge management, local wisdom, textile product development, Sufficiency Economy